

Vastuullinen ihminen: ONNI ONNETTOMUUDESSA

3. vuosi:
JOUTSEN

AIHE: Ensiapu onnettomuustilanteessa

SUORITUSPAIKKA: Kerhotila ja piha

KESTO: 1 tunti

TAVOITE: Polunkävijä saa käsityksen siitä, miten onnettomuustilanteessa toimitaan ja ymmärtää, että hänkin voi olla avuksi.

SISÄLLÖT:

Toiminta auto-onnettomuustilanteessa: avun hälyttäminen, hengen turvaaminen, potilaiden auttaminen

TARVIKKEET:

- Helpohko palapeli
- Auto (liikennetilanteen lavastamiseen)
- Ensiapupakkaus
- Leikkiauto(ja) ja piirretty tai teipattu rata

OHJAAJALLE TAUSTATIEDOKSI:

- Ensiaputaidot ovat kiistämättä tärkeitä. Jos mahdollista, pyydä jotakuta seurakuntalaista tai ystävää, jolla on hoitoalan koulutus, mukaan kerhoon. Tällöin todennäköisemmin vältytään ”väärän informaation” välittämiseltä.
- Ideoita kerhoon tai apua toteutukseen voi kysyä myös paikalliselta SPR:ltä.
- Tämän kerran ensiaputaidot keskittyvät onnettomuustilanteen hallintaan. Nämä asiat liittyvät paljolti myös Ilveksen vuonna käsiteltävään hengityksen turvaamiseen ja verenvuodon tyrehdyttämiseen.

Toiminta

I. ALOITUS: PALAPELI

kesto noin 10 minuuttia

Ohjaaja kertoo oheisen tarinan:

Rouva Hattunen oli tuli polkupyörällä kaupasta kotiin. Hänen kassinsa oli täynnä kaikenlaista tavaraa. Yhtäkkiä pyörän eteen lyllersi pieni siili. Rouva Hattunen huomasi sen aivan viimeitingassa. Hän teki nopean väistöliikkeen ja sai kun saikin pyörän ohjattua pois siilistä. Pahaksi onneksi rouvalta meni tasapaino ja hän kaatui. Kaikki kaupakassit levisivät pitkin tietä. Rouva Hattunen oli iloinen pelastuneen siilin puolesta, mutta sekasotku maassa harmitti häntä kovin. Siinä olikin kokoamista, että hän sai kaikki tavaransa takaisin kasseihin ja pyörän päälle. Onneksi tässä onnettomuudessa ei käynyt tämän pahemmin!

Polunkävijöiden tehtävänä on järjestää rouva Hattuselta pudonnut palapeli. Pieni palapeli voi olla monimutkainen, mutta sen kokoamista helpottaa, kun tietää palapelin kokoamisen periaatteet ja on tehnyt palapelejä ennenkin. Kun palapeli on koottu, ohjaaja kertoo, että joskus onnettomuustilanteetkin ovat monimutkaisia. Niistä selviää paljon paremmin jos on harjoitellut niitä varten ja tietää mitä pitäisi tehdä.

2. AIHEEN KÄSITTELY: MITÄ TEHDÄÄN?

kesto noin 40 minuuttia

Kuka tahansa voi kohdata onnettomuustilanteen. Voi olla, että on uhrina tai sitten osuu paikalle ja omaa apua tarvitaan. Onnettomuustilanteita on monenlaisia, mutta niitä kaikkia yhdistää se, että tärkein asia on turvata läsnä olevien henki ja terveys. Onnettomuustilanteessa on tärkeää toimia rauhallisesti ja säilyttää harkintakyky. Auttamistilanteessa parhaiten ensiapua taitava henkilö ottaa tilanteesta johtovastuun ammattihenkilökunnan tuloon saakka. Taitavin henkilö saattaa olla polunkävijä.

Tässä kerhossa opetellaan, miten toimitaan liikenneonnettomuustilanteessa. Ohjeet liitteessä 1. Ohjeiden lähde on Suomen Punainen Risti (<https://www.punainenristi.fi/ensiapuohjeet/toiminta-tapahtumapaikalla>). Kerhon voi toteuttaa tavalliseen tapaan kerhotilassa, mutta siihen voi pyytää myös apua ja vinkkejä paikalliselta SPR:ltä.

Kerho etenee siten, että ensin käydään läpi miten liikenneonnettomuustilanteessa tulee toimia, tässä aiheesta ohjevideo (<https://youtu.be/21Q3Kd0v4uo>). Sitten siirrytään ulos, missä ohjaajat (kiltalaisten avustuksella) lavastavat auto- onnettomuustilanteen. Polunkävijöiden tehtävänä on toimia tilanteessa niin kuin oikeassa tilanteessa pitäisi toimia. Ideoita ja vinkkejä tilanteen lavastamiseksi voi katsoa lavastetusta auto-onnettomuustilanteesta (<https://youtu.be/2kqXr10uTfU>). Tässä onnettomuudessa auto on suistunut tieltä. Kuljettaja on lähtenyt sokissa hortoilemaan ja matkustaja tajuton.

Kun polunkävijät ovat tehneet lavastetussa liikenneonnettomuustilanteessa sen, mitä katsoivat parhaaksi tehdä, annetaan heille palaute toiminnasta ja korjataan mahdolliset väärät toimintamallit.

3. LOPETUS: AJA TURVALLISESTI

kesto noin 10 minuuttia

Piirtäkää kartongille mutkitteleva rata pikkuautoille. Radan voi myös tehdä lattiaan teippaamalla rajat maalarinteipillä. Pikkuautoa kuljetetaan radalla neppaamalla sitä sormin eteenpäin. Jokainen polunkävijä saa vuorollaan kokeilla tehdä mahdollisimman nopean ajan radalla.

+ HARTAUS

Muista pitää hartaushetki kerhon alussa ja/tai lopussa. Voit tehdä sen millä tavalla tahansa, tässä muutama idea tälle kerralle:

- Jos joku on ollut onnettomuustilanteessa, hän voi kertoa siitä.
- Lukekaa Raamatusta Matt. 25:40 ja keskustelkaa miten tämä paikka liittyy päivän aiheeseen.
- Kirjoittakaa rukous- ja kiitosaiheita kerhon yhteiseen rukouskirjaan.
- Jos joku polunkävijöistä on opetellut Raamatun tekstin ulkoa, hän voi esittää sen.

KERTAUS SEURAAVASSA KERHOSSA PIDETTÄVÄKSI

kesto noin 5 minuuttia

Polunkävijöiden tehtävä on järjestää liikenneonnettomuustilanteen toimintaohjeet oikeaan järjestykseen. Otsikot voi tulostaa liitteestä 2. Lopuksi tarkistetaan oikeat vastaukset.

Lisätietoa

TIETOA AIHEESTA

- Ohjeet ensiaputilanteisiin SPR:n sivulla: <https://www.punainenristi.fi/ensiapuohjeet>
- Testejä ja pelejä: <https://www.punainenristi.fi/opi-ensiapua/ensiapupelit-ja-testit> (One Life saattaa olla nuoremmille aika raju, suunnattu kiltaikäisille)
- Testaa tietosi: <https://yle.fi/uutiset/3-9502293>

LIITTEET

- Liite 1: Ohjeet liikenneonnettomuustilanteessa toimimiseen
- Liite 2: Kertaustehtävä

AIHEESEEN LIITTYVÄT HARRASTEMERKIT

- Ensiapu alkeet
- Ensiapu 1 ja 2
- Terveys ja parantaminen
- Basic Rescue
- CPR
- First Aid, Basic/Standard/Advanced
- Health and Healing
- Red Alert
- Disaster Ministries

TAUSTAKUVAN LÄHDE: www.freevector.com/children-and-parents-silhouettes

Liitteet

LIITE I: Ohjeet auto-onnettomuustilanteessa toimimiseen

Liikenneonnettomuustilanteessa toimitaan näin:

1. Selvitä mitä on tapahtunut

- Arvioi onnettomuuden vakavuus, selvitä onnettomuuspaikka ja loukkaantuneiden määrä

2. Tee hätäilmoitus numeroon 112

- Katso täältä lisätietoa hätäilmoituksen tekemisestä

3. Estä lisäonnettomuudet

- Varoita muuta liikennettä (hätävilkut, varoituskolmio)
- Pelasta hengenvaarassa olevat
- Estä palovaara, sammuta virta autosta
- Muista oma turvallisuutesi

4. Anna ensiapua taitojesi mukaan

- Turvaa loukkaantuneen hengitys ja verenkierto
- Estä tukehtuminen avaamalla hengitystiet
- Tyrehdytä verenvuodot
- Tue murtumat
- Aseta loukkaantunut oireiden mukaiseen odotusasentoon ja pidä lämpimänä

5. Tarkkaile ja rauhoita loukkaantunutta odottaessanne ammattiapua

- Seuraa muutoksia loukkaantuneen voinnissa ja kirjaa ne.
- Rauhoita loukkaantunutta kuuntelemalla, puhumalla ja koskettamalla häntä. Älä jätä häntä yksin.

6. Välitä tapahtumatiedot ammattiauttajille

- Kerro ammattihenkilöille tapahtumatiedot ja havaintosi, sillä ne nopeuttavat oikean hoidon aloittamista.
- Loukkaantuneen jatkohoidon kannalta on tärkeää tietää, näkikö joku tapahtuman vai löydettiinkö henkilö. Tapahtumatietojen perusteella voidaan päätellä todennäköiset vammat.

LIITE 2: Kertaustehtävä

Järjestä liikenneonnettomuustilanteen toimintaohjeet oikeaan järjestykseen.

Anna ensiapua taitojesi mukaan

Välitä tapahtumatiedot ammattiauttajille

Tee hätäilmoitus numeroon 112

Estä lisäonnettomuudet

Tarkkaile ja rauhoita loukkaantunutta odottaessanne ammattiapua

Selvitä mitä on tapahtunut

Oikeat vastaukset löytyvät liitteestä 1.

Järjestä liikenneonnettomuustilanteen toimintaohjeet oikeaan järjestykseen.

Anna ensiapua taitojesi mukaan

Välitä tapahtumatiedot ammattiauttajille

Tee hätäilmoitus numeroon 112

Estä lisäonnettomuudet

Tarkkaile ja rauhoita loukkaantunutta odottaessanne ammattiapua

Selvitä mitä on tapahtunut